

Jānis Trops

Publicēts: 07.05.2021.

2009. gada 25. jūnija domes sēdē deputāti lēma par apbalvojuma “Ogres Goda pilsonis” piešķiršanu SIA “Ogres rajona slimnīca” galvenajam ārstam Jānim Tropam. Ārstu apbalvojumam izvirzīja SIA „Ogres rajona slimnīca” valdes priekšsēdētājs Dainis Širovs un medicīniskās padomes locekļi sakarā ar viņa nozīmīgo dzīves jubileju un ilggadīgu darba ieguldījumu Ogres rajona un pilsētas veselības aprūpes sistēmas darba organizēšanā un praktiskajā medicīnā.

Jānis Trops (22.06.1939.) dzimis Madonas rajona Barkavas pagastā. Pastiprināta interese par medicīnu Jānim radās, mācoties pamatskolā. Mārcienas pagasta septiņgadīgajai skolai bijusi laba sadarbība ar vietējās ambulances vadītāju Valdemāru Liepiņu, kurš pasniedzis dažādus kursus par pirmās palīdzības sniegšanu, iesaistījies Sarkanā Krusta un citās nodarbībās. Tieši V.Liepiņš bijis tas, kurš J.Tropam raisījis interesi par medicīnu un devis stimulu, izvēloties profesiju.

Pēc pamatskolas J. Trops mācības vēlējies turpināt Madonas vidusskolā, bet liktenis lēmis iestāties Rīgas 2. medicīnas skolā, feldšeru nodaļā, ko ar izcilību absolvējis 1959. gadā. Studiju gaitas J.Trops bija paredzējis turpināt Rīgas medicīnas institūtā, bet, tā kā medicīnas skolā viņš bija iestājies tūlīt pēc pamatskolas, nevis vidusskolas, pirms studijām augstskolā bija nepieciešama trīs gadu darba pieredze. Skola saņēmusi Valsts sadales komisijas informāciju, ka ūdens ceļu veselības aizsardzības pārvaldei darbam

uz tālbraucēju kuģiem vajadzīgi mediķi. Tā jaunais medicīnas skolas absolvents turpmākos četrus gadus pavadījis reisos jūrās un okeānos, rūpējoties par jūrnieku veselību.

“Toreiz iespēja nokļūt dažādās tālās ārzemju ostās šķita ļoti romantiska,” savas izjūtas par pirmo darba pieredzi atklāj J. Trops. “Tā bija liela uzdrīkstēšanās - doties jūrā četru mēnešu garumā, uzņemoties atbildību par 60 līdz 100 cilvēku lielu apkalpi.” Jaunais mediķis devies reisos uz Latvijas zvejas flotes bāzes kuģiem, lielajiem zvejas treileriem un jūras glābšanas kuģiem, jūrniekiem sniedzot medicīnisko palīdzību. “Apkuģoti” tāli ceļi – jūras un okeāni līdz pat Āfrikai un Kanādas krastiem.

No savas pirmās darba pieredzes J. Trops atceras daudz diezgan ekstrēmu piedzīvojumu. “Netālu no Rietumāfrikas valsts Ganas Atlantijas okeānā kāds matrozis vētras laikā cieta neveiksmi – viņu saspieda zivju piepildītas vagonetes,” atceras J. Trops. “Puisim bija nopietna krūšu kurvja trauma un nepieciešama steidzama medicīniskā palīdzība, bet, lai nokļūtu līdz tuvākajai ostai, bija jārēķinās ar pusotru dienu. Visu nepieciešamo palīdzību, protams, sniedzu ar tiem pieejamiem līdzekļiem, kas bija kuģa ambulances rīcībā. Pacientu veiksmīgi nogādājām hospitālī.” Bieži vien kuģu darbiniekiem, pildot savus pienākumus, acīs iekļuvuši svešķermeņi. “Vienā šādā reizē bija beidzies anestēzijas šķīdums, bez kura svešķermeni no radzenes izvilkt ir ļoti grūti,” atminas ārsts, “tobrīd sazinājāties ar tuvāko kuģi, kura ambulances krājumos šis medikaments bija. Tobrīd okeānā bija vētra, kuģiem nebija iespējams tuvoties vai doties pēc tā ar laivu. Tā nu šķīdumu mums nosūtīja, rūpīgi iepakotu un ievietotu aizvākotā siļķu mucā, kuru veiksmīgi izmaksķerējām.” Reiz gadījies, ka kuģim pie Kanādas krastiem nolūzusi dzenskrūves lāpstiņa, kā rezultātā ievērojami samazinājušās kuģa vadāmības iespējas. Piedzīvotais tālajās zemēs un jūrās aizvien spilgti palicis J.Tropa atmiņā. Arī pēc institūta beigšanas ārstam piedāvāts doties jūrā, bet viņš atteicies, jo nu bijušas rūpes par ģimeni.

Pēc darba pieredzes uz jūras, 1963. gadā J. Trops iestājies Rīgas medicīnas institūtā un pēc tā absolvēšanas 1969. gadā nosūtīts Ogres rajona galvenā ārstu rīcībā. Pirmos četrus gadus jaunais speciālists pildījis Madlienā lauku slimnīcas galvenā ārsta un terapeita pienākumus. “Slimnīcā nebija liela – 50 gultas vietu, ambulatora pieņemšana,” skaidro ārsts, “slimnīcā strādāja pediatrs, terapeits, stomatologs un rentgenologs.” Madlienā J.Trops apmeties ar ģimeni, jo nereti cilvēkiem medicīniskā palīdzība bija nepieciešama visu diennakti, tāpēc visu laiku bija jāatrodas uz vietas.

1973. gadā J. Trops pārceļts darbā uz Ogres rajona centrālo slimnīcu.

2009. gada 1. augustā apritēja četri gadu desmiti, kopš J. Trops gādā par Ogres rajona iedzīvotāju veselību. Sākumā strādājis Infektoloģijas bērnu nodaļā, arī par rajona onkologu, vairākus gadus bijis rajona slimnīcas galvenā ārsta vietnieks darba ekspertīzes un medicīniskās palīdzības jautājumos. No 1994. līdz 1999. gadam strādājis par galveno ārstu. 1999. gadā valdes priekšsēdētājs Dainis Širovs J. Tropam uzticēja turpināt galvenā ārsta pienākumus. “Manos pienākumos ietilpst rūpēties par medicīnisko pusi - par statistiku, dokumentāciju, medicīnisko darbu, stratēģiju un finanšu jautājumus atstājot valdes ziņā,” skaidro SIA “Ogres rajona slimnīca” galvenais ārsts.

J. Trops apprecējies 1967. gada oktobrī. Ar sievu Mariju iepazīlušies studiju gados medicīnas institūtā, sieva strādāja par rentgenologu. Arī J. Tropa meitas – Solvita (42) un Agita (36) izvēlējušās iet vecāku pēdās, arī absolvējušas medicīnas institūtu. Vecākās mazmeitas – Elīza (20) un Liene (16) mācās, pastarīte Tina (3,5) vēl atrodas māmiņas aprūpē, savukārt Agita ar meitām Paulu (13) un Trīni (6) dzīvo Rīgā. J. Trops atzīst, ka mazbērni ir viņa lielākais prieks. “Atvaļinājumu parasti pavadām kopā ar sievu vasarnīcīnā Lašupēs,” atklāj Goda pilsonis, “un mums nav lielāka priekā, kā gandrīz vai pēc grafika pie sevīm uzņemt mazmeitiņas.”

Tropu ģimene Ogrī par savu dzīvesvietu izvēlusies, jo tā vilinājusi ne tikai savas kūrortpilsētas statusa dēļ. “Šo pilsētu vienmēr esmu izjutis kā zaļu un sakoptu pilsētu,” atklāj ārsts. “Te atradās sanatorijas, vasaras mājas. Toreiz, kad tikko te sākām dzīvot, Ogres upe bija sekla, gar tās krastiem ar ģimeni bieži gājām pastaigāties.”

Par saviem vaļaspriekiem J.Trops uzskata ceļošanu un sportiskas aktivitātes. Viņš esot devies tūrisma ceļojumos ārpus Latvijas, nākotnē plāno apskatīt vēl neredzēto tepat Latvijā. Pagājušajā gadā J. Tropam radušās veselības problēmas, tāpēc turpmāk ar aktīvu kalnu slēpošanu viņš vairs nevar nodarboties. “Ar šo sporta veidu nodarboties mani aizrāva mazmeita Paula, kura trenējās Siguldas slēpošanas skolā,” skaidro J. Trops, “ziemā gandrīz katras brīvdienas devos slēpot uz Ērgļiem un Siguldu, retāk uz lielajiem kalniem ārzemēs.” Runājot par savu brīvo laiku, J. Trops min, ka vislabprātāk viņš to velta tieši mazbērniem.

Par apbalvojuma “Ogres Goda pilsonis” piešķiršanu J. Trops bijis pārsteigts un, protams, arī gandarīts. “Paldies kolēģiem un Ogres

novada domei,” saka ārsts, “apbalvojumu uztveru kā Ogres rajona slimnīcas kolektīva darba novērtējumu un novēlu slimnīcas valdei arī turpmāk saglabāt saliedētu komandu, kas būtu spējīga nodrošināt iedzīvotāju veselības aprūpi, neskatoties uz pašreizējo kritiski mazo finansējumu Latvijas medicīnai!”

<https://www.ogresnovads.lv/lv/janis-trops>